

เกือบทุกตารางเมตรในพื้นที่กรุงเทพฯ เวลาที่ถูกปกคลุมไปด้วย “ป่าคอนกรีต” ที่ผุดราวดอกเห็ด กลืนพื้นที่สีเขียวของ “ต้นไม้” ที่เคยแผ่กิ่งก้านสร้างร่มเงา ชูช่อดอกสวยงาม สร้างความสดชื่นให้กับคนกรุงจนเกือบหมดสิ้น...

เพื่อไม่ให้พื้นที่สีเขียวค่อยๆ ร่อยหรอไปจนเหลือ “ศูนย์” เมื่อเร็วๆ นี้ ศูนย์วิจัยเพื่อพัฒนาชุมชน (ศวพช.) มหาวิทยาลัยสยาม ได้ร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร (กทม.) จัดกิจกรรม “1,000 ต้น 1,000 ช่อ : พื้นที่สุขภาพะ พื้นที่สีเขียว เขตภาษีเจริญภายใต้โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่สุขภาพะบริบทเขต

พลังชุมชนภาชีเจริญ เพิ่มพื้นที่สีเขียวสร้างปอดใหม่ให้ชุมชน

เมือง เขตภาษีเจริญ กทม.” ดึงพลังชุมชน วัด โรงเรียนในเขตพื้นที่ภาชีเจริญมาร่วมปลูกต้นไม้เพื่อสร้างพื้นที่สีเขียวให้เกิดขึ้น โดยมีพระวิสุทธิวงศาจารย์ เจ้าคณะภาค 7 เป็นผู้แทนเจ้าประคุณสมเด็จพระพรหมหารัชฌิมคณาจารย์ ผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช ประธานที่ปรึกษาโครงการ เป็นประธานมอบต้นไม้ให้กับตัวแทนชุมชนเขตภาษีเจริญและร่วมปลูกต้นไม้บริเวณสวนสันติภาพ ม.สยาม

โดย ดร.กุลธิดา จันทรเจริญ ผอ.ศูนย์วิจัยฯ และเลขาธิการมูลนิธิวิจัยเพื่อพัฒนามนุษย์และชุมชน เล่าปัญหาและที่มาของโครงการว่า เขตภาษีเจริญเป็นพื้นที่เกษตรกรรมชุมชนทำสวนหาไร่ แต่เมื่อความเจริญเข้ามาทั้งคอนกรีต เส้นทางคมนาคมที่สะดวกสบายมากขึ้น ต้นไม้ที่เคยมีก็ถูกผลัดกันหายไปซึ่งนั่นเป็นบริบทของความเป็นเมืองกรุง ซึ่งจากที่ตนมีโครงการร่วมกับ สสส.เพื่อสร้างพื้นที่สุขภาพะนำร่องในเขตภาษีเจริญมา 2 ปีก็พบว่าเรื่องพื้นที่สีเขียว เป็นปัญหาสำคัญของเขตภาษีเจริญ เพราะข้อมูลค่ามาตรฐานของ กทม.ที่กำหนดไว้ว่าควรมีสวนสาธารณะสำหรับคนกรุง 16 ตารางเมตรต่อคน แต่จากการวิเคราะห์ข้อมูลเขตภาษีเจริญพบว่าค่ามาตรฐานเราอยู่ในขั้นวิกฤตมากเหลือเพียง 0.02 ตารางเมตรต่อคน เพราะฉะนั้น จะทำอย่างไรให้ความเจริญกับต้นไม้อยู่คู่กันได้ มีป่าคอนกรีตที่ไหนก็มีต้นไม้ตามไปไหนจึงเป็นที่มาให้ ม.สยาม โดย ศวพช. สสส. เขตภาษีเจริญ ร่วมด้วยภาคีเครือข่ายจัดกิจกรรมดังกล่าวนี้ โดยใช้ต้นไม้ที่ปลูกมีทั้งไม้ยืนต้น และไม้ประดับ ก่อนจะแบ่งกลุ่มเพื่อนำต้นไม้ไปปลูกบริเวณชุมชนราชมนตรีร่วมใจ และวัดจันทร์ประดิษฐาราม ขณะที่บางส่วนนำต้นไม้ไปปลูกที่บ้านและชุมชนของตน

ถึงเวลาแล้วที่เวลานี้คนกรุงจะตื่นตัวร่วมกันหวงคืนพื้นที่สีเขียว ด้วยการช่วยกันคนละไม้ละมือเพื่อเรียกคืนความ lush สร้างสุขภาพและสุขภาพะที่ดีให้ทั้งตนเองและลูกหลานอย่างยั่งยืน ■

ขณะเดียวกัน ต้นไม้ยังช่วยสร้างสายใยความผูกพันจากรุ่นสู่รุ่นด้วย เช่น พ่อกับแม่ปลูก ลูก ๆ ก็สามารถรดน้ำดูแลดูแลหรือมาช่วยกันปลูกเพิ่ม ในโรงเรียนถ้ารุ่นพี่ที่ปลูกเรียนดูแลออกไปรุ่นน้องก็ต้องช่วยกันดูแลต่อ ฯลฯ เป็นการสร้างเพิ่มจำนวนต้นไม้และขยายพื้นที่สีเขียวได้ต่อเนื่องและยั่งยืน และกิจกรรมวันนั้นเห็นได้ชัดว่าชาวภาชีเจริญตื่นตัวที่จะร่วมสร้างพื้นที่สีเขียว เพราะจากเป้าหมายที่ตั้งไว้ 1,000 คน 1,000 ช่อ แต่ปรากฏว่าทุกคนร่วมใจเพิ่มจำนวนต้นไม้ให้เขตภาษีเจริญถึง 2,540 ต้นคิดเป็นพื้นที่รวม 6,008 ตารางวา เพราะฉะนั้นแต่ทุกคนร่วมใจกันปรับพื้นที่ชีวิตก็เปลี่ยน”ดร.กุลธิดา กล่าว

ดร.กุลธิดา บอกด้วย เราจะไม่ทำกิจกรรมนี้แค่ปลูกกระแสแล้วเงียบหาย แต่จะขับเคลื่อนเป็นนโยบายระดับเขตมีคณะทำงานพื้นที่สุขภาพะระดับเขตขึ้นซึ่งมาจากตัวแทนชุมชนต่าง ๆ ร่วมติดตามผลการดำเนินงานและวางแผนขยายผลการดำเนินงานให้ยั่งยืน และอนาคตจะหาข้อเสนอแนวทางเพิ่มพื้นที่สีเขียวไปยัง กทม.ด้วย

จากนั้น ผู้ร่วมกิจกรรมทั้งนายพรชัย มงคลวนิช อธิการบดี ม.สยาม นายเฉลิมพล ไชตินุชิต ผอ.เขตภาษีเจริญ ผู้บริหารเจ้าหน้าที่ นักศึกษา ม.สยาม และชาวบ้านที่มา่วมกิจกรรมได้เข้ามาเลือกต้นไม้ ซึ่งต้นไม้ที่นำมาปลูกมีทั้งไม้ยืนต้น และไม้ประดับ ก่อนจะแบ่งกลุ่มเพื่อนำต้นไม้ไปปลูกบริเวณชุมชนราชมนตรีร่วมใจ และวัดจันทร์ประดิษฐาราม ขณะที่บางส่วนนำต้นไม้ไปปลูกที่บ้านและชุมชนของตน

ถึงเวลาแล้วที่เวลานี้คนกรุงจะตื่นตัวร่วมกันหวงคืนพื้นที่สีเขียว ด้วยการช่วยกันคนละไม้ละมือเพื่อเรียกคืนความ lush สร้างสุขภาพและสุขภาพะที่ดีให้ทั้งตนเองและลูกหลานอย่างยั่งยืน ■

● **เอกศกาญจน์ บุญเพ็ญ** ●